

Beeldgebed

Sylvain De Bleeckere is de meester van het beeldend denken. Dat beaamt iedereen die ooit met hem naar een film mocht kijken, of hem in 2018 aan het woord hoorde bij het ontsluiten van de installatie "Humana" in de Brugse Magdalenakerk. Hij schreef daarover in het boek "Meerstemmig Kerkgebouw". Nu legt hij ons weer een boek voor, natuurlijk in een bijzonder formaat, vierkant, gebonden in hard karton dat met "Brillanta linnen" bekleed is (alles telt!), delicaat geïllustreerd met letterbeelden, "meditekeningen", een pentekening en een foto, bijna 120 bladzijden.

Na lezing van soms ontroerende en pakkende bladzijden weet ik het: bidden is beeldend denken. Maar wat is dat? Waarover gaat het eigenlijk? Dat legt de auteur uit in twee stappen.

Het eerste deel heet "Woordbeeld" (p. 5-42). Bidden en gebeden, dat is niet hetzelfde. Tegenover het bidden, een werkwoord, plaatst Sylvain De Bleeckere een lange pijnlijke mensengeschiedenis van gebeden, woorden, woordenstrijd, formules en heilige boeken. Zo is het beeld, voor christenen hét beeld dat Jezus is, verdwenen achter woordenruzieën in en tussen kerken.

Het tweede deel speelt naar het "Beeldwoord" (p. 43-116). Hét beeldwoord bij uitstek is Jezus van Nazareth, "een van de krachtigste Lichtbeelden". Zijn beeldrijk leven liet in de vier evangeliën Lichtsporen na. Een moeilijke en lange zinsnede onderaan op pagina 107 vat het samen: "Door zijn levensbeschouwelijk gebedswerk beleefde Jezus de wereld als een grote tafelgemeenschap waaraan alle soorten grenzen en barrières oplossen als sneeuw voor de zon". De Bleeckere wil de christelijke beweging terugkoppelen aan die oorsprong: het beeldwerk van Jezus' leven, gebouwd op zijn biddend levenswerk. Dat ontdekt Sylvain De Bleeckere in de smeekbeden van het Onze Vader. Hij leest, of beter, hij kijkt op die manier ook naar de parabels van Jezus die hij "echte woordbeelden" noemt. Sleutelwoorden zijn de tafel, het dagelijks brood, de hoedanigheid "feminien", een woord dat de lezer van het boek "Meerstemmig kerkgebouw" herkent.

"Jezus beschouwde zichzelf nooit als een vernieuwer, wel als een verdieper. Zijn intiem bidden in eenzaamheid en in confrontatie met de afgrond van zijn eigen bestaan, zijn energetisch werk aan de sacrale tafel van de barmhartigheid, hiermee beoogde hij de beleving van het menselijk bestaan te verdiepen." (p. 108). Bidden is niet hetzelfde als voorgeschreven gebeden opzeggen. Dat is de donkere keerzijde die Sylvain De Bleeckere samenvat in de daarop volgende zin: "In die agenda (versta: van Jezus) paste geen stichting van een nieuwe staatsgodsdienst." Hiermee bedoelt de auteur de mannelijke machtskerk, in feite een veelheid van kerken, die vastzitten in het moeras van de strijd om de Bijbeluitleg. Het begin daarvan ziet Sylvain De Bleeckere al in de brieven van de Apostel Paulus en in de aansluitende hellenisering of "vergrieksing" van Jezus' leven en boodschap. De vraag in hoever andere geschriften van het Nieuwe Testament en daaruit voorkomende ontwikkelingen botsen met de evangeliën is niet nieuw; de auteur wil scherp en streng onderscheiden. Het boek van Sylvain De Bleeckere opent vergezichten en doet nadenken. Het helpt vooral om te ontdekken wat bidden is: "...verblijven bij dat omvangrijke levensbeschouwelijke 'meer' in het immense landschap van het leven". (76)

Geert Delbeke, vrijwilliger YOT